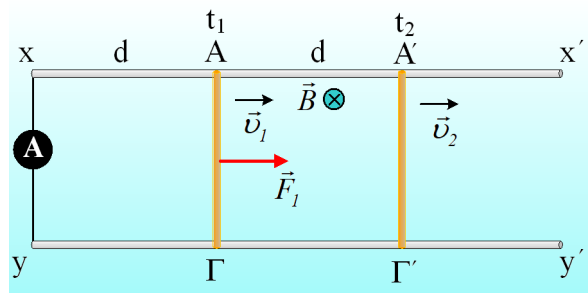

Κίνηση πάνω σε αγωγούς με αντίσταση

Δύο οριζόντιοι ομογενείς ευθύγραμμοι αγωγοί xx' και yy' παρουσιάζουν την ίδια αντίσταση R , ενώ στα άκρα τους xy , συνδέεται ένα ιδανικό αμπερόμετρο, με καλώδια μηδενικής αντίστασης. Ένας τρίτος ευθύγραμμος αγωγός $ΑΓ$, κινείται οριζόντια, όπως στο σχήμα, σε επαφή με τους δύο προηγούμενους αγωγούς, με την επίδραση οριζόντιας μεταβλητής δύναμης F , χωρίς τριβές. Στο χώρο υπάρχει

ένα ομογενές κατακόρυφο μαγνητικό πεδίο, ενώ ο αγωγός $ΑΓ$, έχει μάζα $0,2\text{kg}$ και αμελητέα αντίσταση. Σε όλη τη διάρκεια του πειράματος το αμπερόμετρο δείχνει σταθερή ένδειξη $I=3\text{A}$.

Σε μια στιγμή t_1 ο αγωγός $ΑΓ$ απέχει από το αμπερόμετρο κατά d , έχει ταχύτητα $v_1=1\text{m/s}$ και επιτάχυνση $a_1=1\text{m/s}^2$, ίδιας κατεύθυνσης με την δύναμη F , ενώ το μέτρο της δύναμης είναι $F_1=2\text{N}$.

Για τη στιγμή αυτή να βρεθούν:

- i) Ο ρυθμός με τον οποίο μεταφέρεται ενέργεια στον αγωγό $ΑΓ$, μέσω του έργου της ασκούμενης δύναμης F_1 .
- ii) Ο ρυθμός μεταβολής της κινητικής ενέργειας του αγωγού $ΑΓ$, καθώς και ο ρυθμός με τον οποίο η ηλεκτρική ενέργεια μετατρέπεται σε θερμότητα πάνω στους αγωγούς xx' και yy' .
- iii) Να υπολογιστεί η ταχύτητα του αγωγού $ΑΓ$, σε μια επόμενη στιγμή t_2 , όπου έχει μετακινηθεί κατά $(AA')=d$.
- iv) Να υπολογισθεί η ηλεκτρική ισχύς στο κύκλωμα τη στιγμή t_2 , καθώς και η δύναμη Laplace που δέχεται ο αγωγός $ΑΓ$, από το μαγνητικό πεδίο.

Απάντηση:

- i) Ο ρυθμός με τον οποίο μεταφέρεται ενέργεια στον αγωγό $ΑΓ$, μέσω του έργου της δύναμης F , είναι ίσος με την ισχύ της δύναμης:

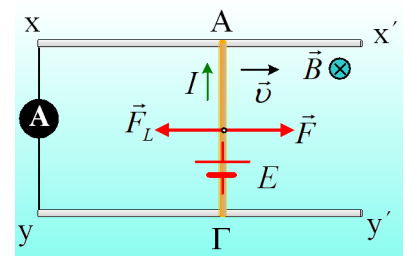
$$\frac{dW_F}{dt} = P_{F_1} = F_1 v_1 \cos 0^\circ = F_1 v_1 = 2 \cdot 1 \text{ J/s} = 2 \text{ J/s}.$$

- ii) Για τον ρυθμό μεταβολής της κινητικής ενέργειας του αγωγού, έχουμε:

$$\frac{dK}{dt} = \frac{d(\Sigma W)}{dt} = (\Sigma F) \cdot v_1 \cos 0^\circ = ma \cdot v_1 = 0,2 \cdot 1 \cdot 1 \text{ J/s} = 0,2 \text{ J/s}.$$

Αλλά τότε με βάση τη διατήρηση της ενέργειας:

$$\begin{aligned} \frac{dW_F}{dt} &= \frac{dK}{dt} + \frac{dQ}{dt} \rightarrow \\ \frac{dQ}{dt} &= \frac{dW_F}{dt} - \frac{dK}{dt} = 2 \text{ J/s} - 0,2 \text{ J/s} = 1,8 \text{ J/s} \end{aligned}$$

iii) Για την σταθερή ένδειξη του αμπερομέτρου, τις χρονικές στιγμές t_1 και t_2 , έχουμε:

$$I = \frac{E_1}{R_1} = \frac{E_2}{R_2} = \frac{Bv_1\ell}{R_1} = \frac{Bv_2\ell}{R_2} \quad (1)$$

Αλλά αν η αντίσταση ανά μονάδα μήκους R^* των αγωγών xx' και yy' , τότε για τις αντιστάσεις R_1 και R_2 θα ισχύει $R_1=2R^* \cdot d$ και $R_2=2R^* \cdot 2d=4R^* \cdot d=2R_1$, οπότε από την σχέση (1) παίρνουμε:

$$\frac{v_1}{R_1} = \frac{v_2}{2R_1} \rightarrow v_2 = 2v_1 = 2 \frac{m}{s}$$

iv) Η ηλεκτρική ισχύς στο κύκλωμα (την οποία υπολογίσαμε στο ερώτημα ii), στηριζόμενοι στην διατήρηση της ενέργειας), για την χρονική στιγμή t_2 , γράφεται και:

$$P_2 = I^2 R_2 = I^2 \cdot 2R_1 = 2I^2 \cdot R_1 = 2P_1 = 3,6W$$

Η παραπάνω ηλεκτρική ισχύς αφαιρείται από τον αγωγό ΑΓ, μέσω του έργου της δύναμης Laplace, όπου, με βάση το σχήμα στο i) ερώτημα:

$$\frac{dW_{F_L}}{dt} = P_{FL} = F_L v_2 \cos 180^\circ = -F_L v_2 = -3,6W \rightarrow$$

$$F_L = -\frac{P_{FL}}{v_2} = -\frac{-3,6W}{2 \frac{m}{s}} = 1,8N$$

dmargaris@gmail.com